

УДК 332.13

Лещук І.В.

кандидат економічних наук,
молодший науковий співробітник сектору просторового розвитку
Інституту регіональних досліджень імені М.І. Долишнього
Національної академії наук України

ПРІОРИТЕТИ ТА ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТРОПОЛІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНАЛЬНИХ МЕТРОПОЛІЙ (НА ПРИКЛАДІ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ)

PRIORITIES AND TOOLS OF DEVELOPMENT OF FINANCIAL AND INVESTMENT INFRASTRUCTURE OF REGIONAL METROPOLISES' METROPOLIS POTENTIAL (THROUGH THE EXAMPLE OF WESTERN UKRAINE)

АНОТАЦІЯ

У статті досліджено особливості сучасного розвитку фінансово-інвестиційної інфраструктури регіональних метрополій (на прикладі Західного регіону України). Названо пріоритети та інструменти його активізації як вагомого елемента реалізації метрополійного потенціалу регіональних метрополій.

Ключові слова: метрополія, регіональні метрополії, фінансова інфраструктура регіональних метрополій, інвестиційна інфраструктура регіональних метрополій, метрополійний потенціал регіональних метрополій.

АННОТАЦИЯ

В статье исследованы особенности современного развития финансово-инвестиционной инфраструктуры региональных метрополій (на примере Западного региона Украины). Названы приоритеты и инструменты его активизации как важного элемента реализации метрополійного потенциала региональных метрополій.

Ключевые слова: метрополія, региональные метрополіи, финансовая инфраструктура региональных метрополій, инвестиционная инфраструктура региональных метрополій, метрополійный потенциал региональных метрополій.

ANNOTATION

This article explores the features of modern development of financial and investment infrastructure of regional metropolises (through the example Western Ukraine). The priorities and instruments of its development as an important element of the implementation of regional metropolises' metropolis potential are specified.

Keywords: metropolis, regional metropolises, financial infrastructure of regional metropolises, investment infrastructure of regional metropolises, regional metropolises' metropolis potential.

Постановка проблеми. Посилення диференціації регіонального та субрегіонального фінансово-інвестиційного розвитку та умов ведення бізнесу в метрополісах та на решті територій регіону є актуальною проблемою просторової політики України впродовж усього періоду незалежності, що зумовлено, з одного боку, існуючими соціально-економічними та геополітичними проблемами, а з іншого – недостатньо ефективним використанням фінансово-економічного та інвестиційного потенціалу регіонів країни. У підсумку ці чинники ускладнюють процес формування конкурентоспроможних економічних комплексів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Різні аспекти функціонування фінансово-інвестиційної системи як регіону, так і країни загалом досліджуються у працях таких науковців, як О. Васильєв [1], О. Іваницька [2], С. Степаненко [3] та ін. Проте не вирішеними питаннями для сучасної української

регіоналістики є дослідження пріоритетів та розробка комплексу інструментів розвитку фінансово-інвестиційної інфраструктури реалізації метрополійного потенціалу регіональних метрополій України, що і є метою статті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Регіональна структура економіки значною мірою визначає і структуру регіонального фінансово-інвестиційного ринку. У Західному регіоні України основні фінансові потоки розподілені досить нерівномірно: основна їх

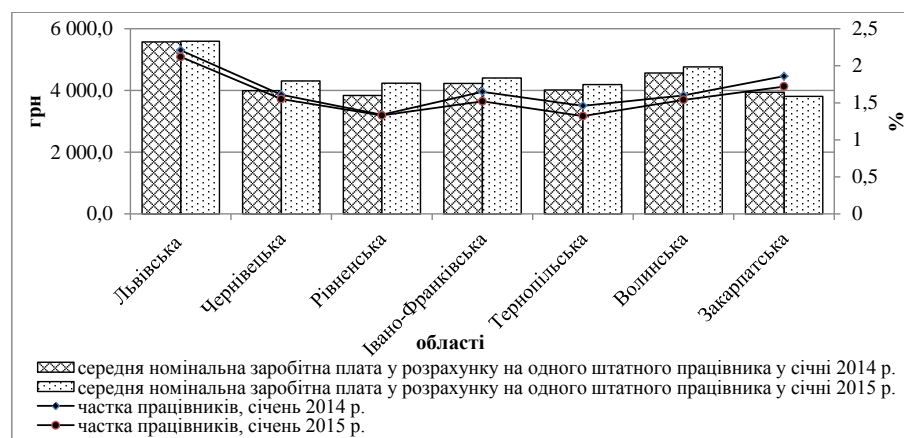

Рис. 1. Частка штатних працівників, зайнятих у фінансовій сфері, у загальній чисельності найманих працівників в областях Західної України, та їх середня заробітна плата у січні 2014 р. та січні 2015 р., %*
*Джерело: складено за даними [4-10]

частина зосереджена у метрополійному місті Львові, менша – у мм. Рівному та Луцьку. Так, за даними [4], у м. Львові кожен третій зайнятий у фінансовій сфері у 2014 р. отримував заробітну плату в межах 5-10 тис. грн. Разом з тим у Львівській області, порівняно з іншими областями регіону, найвищою є частка штатних працівників, зайнятих у фінансовій сфері, у загальній чисельності найманих працівників (рис. 1). Середньомісячна номінальна заробітна плата працівників названої сфери Львівщини у січні 2015 р. становила 5595,68 грн [8] (у лютому 2015 р. – 6121,0 грн), натомість Рівненщини – 4239 грн [5], а Закарпаття – 3941 грн [6] (при цьому заборгованості із виплати заробітної плати працівникам сфери у жодній із областей не виявлено).

Львову частку у структурі фінансово-інвестиційних інституцій Західної України становлять банківські установи. Зокрема, концентрація відділень та банкоматів банківських установ України найвищою є у м. Львові – відповідно 496 та 887 од., що більш ніж утричі перевищує відповідні показники інших обласних центрів регіону. При цьому найбільшу питому вагу серед банківських відділень займають відповідні установи, головні офіси яких розміщено у мм. Києві (82,5%) та Дніпропетровську (12,9%).

Чільне місце м. Львів займає і за кількістю регіональних банків, де розміщено п'ять із семи банків Західної України. Серед них – ПАТ «Кредобанк» – найбільший банк регіону з найвищою часткою польських інвестицій у банківську систему України¹.

Найнижчий рівень регіональної присутності філій регіональних банків Західної України характерний для Чернівецької області (лише 3 діючі філії, розміщені у м. Чернівці). Відсутність головних офісів, а також незначне представництво регіональних банків в Рівненській та Тернопільській областях пов'язані, частково, з низьким рівнем розвитку середнього та великого бізнесу (кількість підприємств на 10 тис. населення в Тернопільській області вдвічі менша, ніж середнє значення по Україні), а також найнижчою серед усіх областей Західного регіону щільністю населення.

В Ужгороді та Луцьку діють по одному регіональному банку, які належать до малих, а мережа їх філій не є розгалуженою та здебільшого представлена у Західному, частково у

Центральному і Південному (по одному відділенню у відповідних обласних центрах) регіонах України.

Вагомим елементом фінансово-інвестиційної інфраструктури регіональних метрополій та складовою сукупного фінансового потенціалу України є небанківські фінансово-кредитні установи (табл. 1).

Найвища концентрація регіональних небанківських фінансово-інвестиційних установ Західного регіону України спостерігається у м. Львові. При цьому найвищим потенціалом характеризуються кредитні спілки, третина з яких має широко розгалужену мережу відділень як на території Львівської області, так і за її межами.

Таблиця 1
Територіальне розміщення регіональних небанківських фінансово-кредитних установ Західного регіону України (за станом на квітень 2015 р.), од.*

Обласні центри \ Установи	Кредитні спілки	Ломбард	Фінансові компанії	Страхові компанії	Недержавний пенсійний фонд	Інші кредитні установи	Разом
Львів	30	19	10	7	2	3	71
Чернівці	15	5	–	–	–	1	21
Рівне	11	–	–	1	–	2	24
Івано-Франківськ	25	6	3	3	2	2	41
Тернопіль	22	3	2	–	–	1	28
Луцьк	10	5	1	–	–	2	18
Ужгород	20	3	–	1	–	2	26

*Джерело: складено за даними²

Разом з тим, недержавні пенсійні фонди розміщені лише у мм. Львів та Івано-Франківськ – по дві установи (або по 2,5% від загальної кількості зареєстрованих в Україні Фондів). Проте лєвова частка ринку недержавного пенсійного обслуговування у 2013–2014 рр. припадала на Відкритий пенсійний фонд «Соціальні гарантії», головний офіс якого знаходиться у м. Львів³.

Вагомим показником стабільності й успішності соціально-економічного розвитку регіону, а також індикатором «метрополійного статусу» його центра в фінансово-інвестиційному контексті є обсяг залучених інвестицій. Так, за весь період інвестування в обласні центри Західної України станом на поч. 2015 р. найбільший обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) було залучено в економіку м. Львова – 841,4 млн дол. США (табл. 2), з яких: 53,9% – у фінансову та страхову діяльність; 11,7% – постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; 5,1% – операції з нерухомим майном.

До п'ятірки основних країн-інвесторів метрополійного міста Львова у 2014 р. належали

¹ У 2013 р. ПАТ «Кредобанк» увійшов у ТОП-3 найкращих регіональних банків України за версією тижневика «Контракти», а також до ТОП-20 найнадійніших банків України за версією журналу «Кореспондент»; у 2015 р. «Кредобанк» очолив рейтинг найжиттєздатніших банків України за версією журналу «Forbes (Україна)».

² Комплексна інформаційна система Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг <http://www.kis.nfp.gov.ua/>

³ Зокрема, станом на 01.04.2015 р. чиста вартість активів Відкритого пенсійного фонду «Соціальні гарантії» склала 3,7 млн грн, з яких майже 49% – банківські депозити, 42% – облігації внутрішніх державних позик, 8,5% – корпоративні облігації та 0,5% – інші активи [11].

Таблиця 2

**Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал)
в обласні центри Західного регіону України на поч. 2014 р. та на поч. 2015 р.***

№ з/п	Обласний центр	Прямі іноземні інвестиції							
		на поч. 2014 р.				на поч. 2015 р.			
		загальний обсяг, млн дол. США	на 1 жителя, тис. дол. США	у % до загального підсумку по області	у % до загального підсумку по обласних центрах регіону	загальний обсяг, млн дол. США	на 1 жителя, тис. дол. США	у % до загального підсумку по області	у % до загального підсумку по обласних центрах регіону
1	Львів	1101,6	1,5	64,7	59,1	841,4	1,1	61,2	49,7
2	Чернівці	28,5	0,1	35,6	1,5	23,2	0,08	33,8	1,4
3	Рівне	152,0	0,6	48,5	8,1	139,7	0,6	51,9	8,3
4	Івано-Франківськ	338,7	1,4	41,6	18,2	505,3	2,2	54,6	29,9
5	Тернопіль	19,8	0,1	28,7	1,1	15,6	0,07	27,7	0,9
6	Луцьк	167,8	0,8	49,2	9,0	116,0	0,5	42,7	6,9
7	Ужгород	56,7	0,5	13,0	3,0	50,9	0,4	13,5	3,0

*Джерело: складено за даними [5-11]

Польща (40,3%), Кіпр (19%), Австрія (18%), Британські Віргінські Острови (5%), Нідерланди (3%) [4].

Найменший обсяг прямих іноземних інвестицій, станом на поч. 2015 р., залучено в економіку м. Чернівці – 23,2 млн дол. США, що у розрахунку на 1 жителя становить лише 87,7 дол. США [10].

Погоджуємося з думкою [12, с. 55], що концентрація об'єктів фінансово-інвестиційної інфраструктури у м. Львові та розгалужена мережа їх філій, відділень тощо в просторовому аспекті, серед іншого, обумовлена його статусом як центру концентрації фінансових потоків та впливу в Західному регіоні, зокрема, через концентрацію сервісних організацій з надання високоінтелектуальних послуг; локалізацію провідних інституцій на національному (регіональному) та міжнародному рівнях, розвинену транспортну інфраструктуру; вищий рівень фінансової спроможності населення, а також концентрацію головних офісів економічно потужних корпорацій і фірм. Зокрема, у Західному регіоні України розміщено чотири із двохсот найбільших компаній України (за версією журналу «Forbes (Україна)») за підсумками господарської діяльності у I півріччі 2014 р.:

– компанія «WOG» – 12 позиція у рейтингу; головний офіс знаходиться у м. Луцьку; виторг у I півріччі 2014 р. – 9134 млн грн; сфера діяльності – реалізації імпортованих нафтопродуктів у широко розгалуженій мережі автозаправних станцій (при цьому надаються і додаткові послуги: організація швидкого харчування, магазин швидкого обслуговування, авто мийка, парковка тощо);

– ПАТ «Концерн Галнафтогаз» – 18 позиція у рейтингу; головний офіс знаходиться у м. Львові; виторг у I півріччі 2014 р. – 7196,3 млн грн; сфера діяльності – реалізація нафтопродуктів великим та малим гуртом, надання послуг зі зберігання та транспортування

нафтопродуктів юридичним осам; роздрібна реалізація пального через мережу заправних комплексів «ОККО» (у тому числі, організація швидкого харчування, дрібний рітейл);

– Закарпатнафтопродукт-Мукачєво – 143 позиція у рейтингу; головний офіс знаходиться у м. Мукачєво Закарпатської області; виторг у I півріччі 2014 р. – 968,2 млн грн; сфера діяльності – торгівля нафтопродуктами (на поч. 2011 р. мережа АЗС, які належали компанії, складала 30 одиниць в основному розміщених у Закарпатській області. У 2012-2013 рр. компанією викуплено АЗС в Київській, Хмельницькій, Львівській і Харківській областях, а у 2014 р. – Миколаївську мережу «Ранг» (18 АЗС) і 19 АЗС «Лукойл-Україна» в Київській і Дніпропетровській областях);

– ТОВ «Кроно-Україна» – 167 позиція у рейтингу; головний офіс знаходиться у м. Кам'янка-Бузька Львівської області; виторг у I півріччі 2014 р. – 735,8 млн грн; сфера діяльності – деревообробка (компанія входить до складу швейцарської групи Swiss Krono Group).

Крім того, компанія «WOG» та ПАТ «Концерн Галнафтогаз» мають широко розгалужену по Україні мережу автозаправних станцій, де, крім основних послуг – реалізації нафтопродуктів, надаються й додаткові послуги: організація швидкого харчування, дрібний рітейл, авто мийка, парковка тощо.

Загалом, у 2013 р. найбільша кількість підприємств Західного регіону України була сконцентрована у м. Львові – 35,4 тис, або 43,8% від загальної кількості підприємств, розміщених в обласних центрах регіону, найменша – у м. Чернівці – лише 2,3%. Найвищий рівень прибуткових та найнижчий рівень збиткових підприємств звітному році зафіксовано у м. Тернополі (64,8% і 35,2% відповідно) та Львові (62% і 38% відповідно). Однак, у загальному підсумку найбільший обсяг прибутку отримали суб'єкти господарювання м. Львова –

2765,5 млн грн, що майже вчетверо перевищує відповідний показник у м. Тернополі. Підприємства інших обласних центрів Західного регіону України у 2013 р. отримали збиток.

Отже, фінансово-інвестиційна діяльність регіональних метрополій є надзвичайно ефективним інструментом оптимізації усіх сфер життєдіяльності місцевої громади. Проте існуючі регіональні диспропорції у розвитку бізнес-середовища, недалекоглядність і консервативність центральної та регіональної влади, існуючі соціально-економічні та геополітичні проблеми сучасного періоду розвитку України тощо зумовлюють негативні тенденції показників фінансово-інвестиційної діяльності регіонів та країни загалом. У зв'язку з цим вважаємо, що необхідно прийняти комплекс заходів (насамперед центральної та регіональної влади) з розвитку фінансово-інвестиційної інфраструктури регіональних метрополій, зокрема:

1. Трансформувати локальні суспільні блага у фінансові активи, залучати їх в оборот на регіональному, національному та міжнародно-му фінансових ринках.

2. Сприяти розвитку четвертинного і п'ятеринного секторів економіки, зокрема, шляхом активізації фінансово-інвестиційної діяльності у відповідних галузях економіки. Адже переважання та зростаюча тенденція розвитку цих секторів – якісна вимога до структури економіки метрополії, що засвідчує її відповідність вимогам постіндустріального суспільства та закріплення метрополійного статусу (потенціалу) міста-метрополіса як носія послуг вищого порядку. Однак четвертинний сектор в структурі економіки Західного регіону України на сьогодні займає найменшу частку – 12,14% (проти 34,2% в США та 29% в ЄС), а п'ятеринний – приблизно 20,5%.

Крім того, задля комплексного підвищення економічного потенціалу як міст-метрополісів, так й інших осередків економічної активності (наприклад, міст нижчого рангу), доцільним є розосередження ділової активності в просторі шляхом винесення частини підприємств за межі території міст-метрополісів та формування на їх околицях промислових зон. А вивільнені території міст-метрополісів мають використовуватися переважно для будівництва нових об'єктів четвертинного сектору, бізнес-інфраструктури та підприємств п'ятого і шостого технологічних укладів [12, с. 19].

3. Сформувані дієвий механізм фінансово-інвестиційної логістики метрополії з метою ефективного управління її фінансово-інвестиційними потоками шляхом забезпечення взаємоузгодження інтересів, завдань та пріоритетів всіх стейкхолдерів.

⁴ «Greenfield» (інвестиції «з нуля») – це інвестиції у будівництво нового підприємства (включаючи всі допоміжні будівлі, споруди, цехи тощо).

⁵ «Brownfield» – це інвестиції у вже збудовані приміщення, цехи, корпуси тощо, які інвестор може модернізувати з метою розміщення виробництва.

4. Фінансово-інвестиційна інтеграція в глобальну індустрію фінансово-інвестиційних послуг, зокрема, шляхом міжрегіональної та міжнародної взаємодії фінансового ринку метрополії з іншими фінансовими ринками; активізації «посередницької участі» фінансово-інвестиційних інститутів метрополії у фінансових потоках регіонального, національного та міжнародного значення.

5. Розробити та поширювати «дорожні карти» та інвестиційні паспорти для інвесторів; комплексні промоційні заходи і маркетинг пріоритетних об'єктів інвестування. «Дорожні карти» та інвестиційні паспорти мають стати інструментами комунікації між різними стейкхолдерами і насамперед інвесторами та місцевою владою. Задля цього останній доцільно розробити відповідну друковану продукцію, електронні видання, а також сформувати базу даних наявних інвестиційних ділянок (майданчиків) типу «Greenfield»⁴ та «Brownfield»⁵, які в комплексі мають дати потенційному інвестору вичерпну щодо переваг кожної конкретної території, підприємства тощо (ґрунтуватись на статистичній інформації фінансово-економічного характеру щодо об'єкта інвестування загалом та його складових частин); форм підприємницької діяльності іноземних інвесторів та особливостей податкової системи України; порядку державної реєстрації іноземних інвестицій та особливостей застосування митних пільг підприємствами з іноземними інвестиціями; підстави для відмови у державній реєстрації іноземних інвестицій та порядок її оскарження тощо.

6. Забезпечити ефективність, дієвість та гнучкість сектору ділових послуг (метрополія як бізнес-центр), зокрема шляхом:

– залучення потужних організаційно-управлінських та інформаційно-аналітичних комплексів, які володіють значним фінансово-інвестиційним потенціалом задля акумулювання ресурсів у метрополії, зростання конкурентоздатності її економіки; збільшення дохідної частини як місцевого, так і державного бюджету; позитивного впливу на стан валюти країни перебування загалом;

– активізація діяльності нових форм просторової організації бізнесу (бізнес-центрів, бізнес-інкубаторів, технопарків, індустріальних парків тощо), у тому числі використання кластерного підходу до розвитку фінансово-інвестиційних інститутів. Доцільно, зокрема:

1) враховуючи кращу міжнародну і європейську практику реалізації державної та регіональної політики підтримки нових форм просторової організації бізнесу розробити та затвердити в Україні на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях;

2) забезпечити часткове бюджетне фінансування відповідної діяльності. При цьому розміри такого фінансування повинні визначатися, вра-

ховуючи специфіку функціонування кожної конкретної форми просторової організації бізнесу;

3) вдосконалити координаційне забезпечення та методичну підтримку регіональних і місцевих органів влади щодо організації та активізації діяльності нових форм просторової організації бізнесу на рівні регіонів та метрополійних міст України; забезпечити ведення на мезо- та макrorівнях статистики їх діяльності;

4) лібералізувати фіскальне середовище діяльності нових форм просторової організації бізнесу (адже коефіцієнт кореляції між приростом прямих іноземних інвестицій та приростом податкових надходжень становить 0,759).

Разом з тим інструментом забезпечення ефективності діяльності нових форм просторової організації бізнесу мають стати жорсткі механізми їх реєстрації та моніторингу діяльності.

Загалом, досягнення ефективності, дієвості та гнучкості сектора ділових послуг дозволить підвищити імідж та забезпечити метрополії статус бізнес-центра для інвесторів та інноваційних підприємств.

7. Сформувані комплекс довгострокових стратегій зміцнення та розширення метрополійної фінансово-інвестиційної системи, як одного з пріоритетних інструментів істотного підвищення конкурентоспроможності метрополії загалом.

Необхідність формування довгострокових стратегій зміцнення та розширення метрополійної фінансово-інвестиційної системи зумовлена потребою у найбільш раціональному, оптимальному та ефективному використанні економічного та фінансово-інвестиційного потенціалу метрополії. У зв'язку з цим регіональній владі варто: дослідити та чітко встановити домінуючі цілі, визначити пріоритетні завдання щодо розвитку метрополійної фінансово-інвестиційної системи, які мають бути вирішені протягом планового періоду; сформувані методологію й інструментарій організації планування розвитку метрополійної фінансово-інвестиційної системи, визначити напрями та механізми міжмуніципальної та міжрегіональної фінансово-інвестиційної взаємодії; організувані підбір кадрів, здатних вирішити поставлені завдання щодо формування й реалізації комплексу заходів в рамках цієї стратегії.

Загалом, планування розвитку метрополійної фінансово-інвестиційної системи на основі комплексного підходу дозволить максимально врахувати і використати фінансово-інвестиційний потенціал території задля задоволення потреб та забезпечення гармонійного розвитку країни загалом.

8. Підготувати та залучати фінансово грамотний людський капітал як один із ключових факторів фінансово-економічного потенціалу метрополії та країни загалом.

Ступінь поширення фінансових послуг в Україні залишається низьким, особливо у порівнянні з європейськими державами. Зокрема, за результатами першого Всеукраїнського соці-

ологічного дослідження «Фінансова грамотність та обізнаність в Україні» було встановлено, що більшість громадян країни користуються лише базовими фінансовими послугами, серед яких: переказ грошей через банк (92%), оплата комунальних платежів через банк (78%), користування банківським рахунком та платіжковою картою (61%), проведення платежів через термінали платіжних систем (38%), обмін валют (31%) та споживче кредитування (28%). Крім того, громадяни, які проживають у Західному регіоні України (34%), частіше мали негативний досвід користування фінансовими послугами, особливо у порівнянні з респондентами з Північного (20%) та Східного (19%) регіонів. Загалом, населення України практично не користується так званими інвестиційними послугами. При цьому, українці не зацікавлені в отриманні більшого обсягу інформації про фінансові продукти, що пояснюється, зокрема, браком коштів для здійснення інвестицій, слабкою довірою до фінансової системи загалом або простим нерозумінням того, як користуватися фінансовими послугами [13].

Відтак, сьогодні актуалізувалася необхідність проведення за участю центральних та місцевих органів влади, професійних асоціацій, банківських та фінансових установ, комерційних компаній та громадських організацій освітніх заходів, тематичних інтерактивних занять тощо для різних вікових і соціальних груп населення за спеціально розробленими методичними рекомендаціями відповідно до цілей аудиторій, враховуючи їх особливості та сферу інтересів. Адаже на сьогодні, як свідчать дані Всеукраїнського соціологічного дослідження «Фінансова грамотність та обізнаність в Україні», основним джерелом інформації при виборі фінансової стратегії компанії (домогосподарства) є поради ділових партнерів, друзів, родичів (52%).

9. Сформувані ефективні комунікації з бізнес-спільнотою та громадськістю, зокрема, шляхом:

– забезпечення перманентної інформаційної прозорості та відкритості діяльності фінансово-інвестиційних інститутів метрополії;

– надання широкому колу стейкхолдерів доступу до інформації щодо кон'юнктури фінансово-інвестиційних ринків різних рівнів, а також видів і тарифів на послуги фінансово-інвестиційних інститутів.

10. Забезпечити перманентну інформаційну прозорість та відкритість діяльності фінансово-інвестиційних інститутів метрополії, зокрема, щодо: структури власності та корпоративного управління; результатів операційної діяльності; менеджменту і колегіальних органів; участі у фінансово-інвестиційних групах, а також операцій з пов'язаними особами. Зазначимо, саме за такими блоками (кожен з них включає низку критеріїв) Українське кредитно-рейтингове агентство щорічно аналізує рівень розкриття інформації, зокрема, банківськими установами

України [14]. До речі, за підсумками 2014 р. жоден із регіональних банків Західної України не увійшов до відповідного рейтингу.

11. Просувати фінансово-інвестиційні послуги відповідних інституцій у системі метрополія-периферія, що насамперед передбачає:

11.1. Розвиток комунікаційної мережі та впровадження дистанційного обслуговування клієнтів.

11.2. Підвищення якості послуг фінансово-інвестиційних інститутів метрополії, зокрема, шляхом:

– впровадження спрощеної, гнучкої та трансформативної системи мікрокредитування як інструменту підтримки малого бізнесу;

– застосування інноваційних підходів до обслуговування клієнтів;

– інтенсифікація та розширення спектру послуг з іпотечного кредитування;

– диверсифікація та підвищення якості існуючих та впровадження нових сучасних фінансово-інвестиційних продуктів для обслуговування клієнтів;

– активізація охоплення населення фінансово-інвестиційними послугами небанківських установ;

– зростання надання страхового захисту ширшому колу підприємств та організацій з врахуванням регіональних особливостей розвитку;

– підтримки нововведень та інвестиційних проектів за рахунок ресурсів небанківських фінансових інститутів.

Резюмуючи сказане, зазначимо, перспективи нарощення фінансово-інвестиційного потенціалу регіональних метрополій загалом пов'язані з розширенням внутрішньорегіональних, міжрегіональних та міжнародних зв'язків, активізацією міжмуніципального співробітництва, просторовою оптимізацією економічних кластерів, формуванням інституційного середовища для стимулювання ендогенних чинників розвитку, тобто ефективного використання внутрішнього потенціалу зростання.

Висновки. Досягнення названих у дослідженні цілей дозволить об'єктам фінансово-інвестиційної інфраструктури підвищити власну конкурентоспроможність, що, своєю чергою, позитивно відіб'ється на результатах їх фінансово-господарської діяльності та показниках прибутковості на вкладений капітал. З іншого боку, зростання територіального поширення генерованих метрополією позитивних фінансово-інвестиційних ефектів на прилеглий території дозволить, зокрема:

– забезпечити поєднання і взаємне посилення рівноцінних центрів зростання (у Західному регіоні, наприклад, таких агломерацій, як Дрогобицько-Трускавецько-Борислав, Червоноградсько-Сокаль тощо);

– збільшити кількість нових робочих місць у сфері фінансової діяльності;

– місцевим бюджетам залучити додаткові надходження за рахунок видатків на обслуговування фінансово-інвестиційної системи;

– вдосконалити взаємовідносини між вітчизняними та зарубіжними (зокрема, транскордонними) фінансово-інвестиційними установами, що активізує впровадження та використання інновацій та ноу-хау суб'єктами фінансової діяльності, розширить кількість та підвищить якість послуг системи банківських та небанківських інститутів;

– підвищити інвестиційну привабливість країни загалом як для вітчизняних, так і для іноземних інвесторів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Васильєв О. Особливості взаємозв'язку між економічним розвитком регіону і його фінансовою інфраструктурою / О. Васильєв // Інноваційна економіка. – 2013. – № 5 (43). – С. 123-127.
2. Іваницька О. Концептуальний підхід щодо регулювання розвитку фінансової інфраструктури в Україні / О. Іваницька [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej3/txts/SOCIALNA/08-IVANICKA.pdf>.
3. Степаненко С. Фактори інвестування та інвестиційний клімат регіонів у контексті загальноекономічного розвитку України / С. Степаненко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2013-4/doc/1/11.pdf>.
4. Офіційний сайт Головного управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lv.ukrstat.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Головного управління статистики у Рівненській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rv.ukrstat.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Головного управління статистики у Закарпатській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uz.ukrstat.gov.ua/>.
7. Офіційний сайт Головного управління статистики у Волинській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/>.
8. Офіційний сайт Головного управління статистики у Івано-Франківській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifstat.gov.ua/>.
9. Офіційний сайт Головного управління статистики у Тернопільській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.te.ukrstat.gov.ua/>.
10. Офіційний сайт Головного управління статистики у Чернівецькій області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/>.
11. Офіційний сайт фінансової групи «Оптіма» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://optima-c.com.ua/ua/>.
12. Метрополізаційні процеси в регіоні: концептуальні підходи та прикладні аспекти просторового аналізу: науково-аналітична доповідь / НАН України. Інститут регіональних досліджень; наук. ред. М. Мельник. – Львів, 2014. – 65 с.
13. Фінансова грамотність населення України залишає бажати кращого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.business-territory.com/articles/f%D1%96nansovagramotn%D1%96st-naselennya-ukra%D1%97nizalisha%D1%94-bazhati-krashchogo>.
14. Исследование информационной прозрачности банков по результатам 2014 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ucra.com.ua/ru/news/ucra-issledovanie-informatsionnoy-prozrachnosti-bankov-po-rezultatam-2014-goda-490>.